

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**
Föredraganden
Antonia Eriksson

DOM
2017-07-27
Meddelad i Falun

Mål nr
2474-17

SÖKANDE

Praktikertjänst AB, 556077-2419
103 55 Stockholm

MOTPART

Landstinget Dalarna
Box 712
791 29 Falun

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2017 -07- 2 7	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Praktikertjänst AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 198753

Postadress
Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress
Kullen 4

Telefon
023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax
023-383 00 80

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDE M.M.

Landstinget Dalarna genomför upphandling av ramavtal avseende psykoterapeutiska behandlingar för barn, ungdomar och vuxna (LD17/01000) genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Tilldelningsbeslut fattades den 22 maj 2017 varvid andra leverantörer än Praktikertjänst AB antogs.

Praktikertjänst AB (Praktikertjänst) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudsvärderingen görs om varvid Praktikertjänsts anbud ska anses uppfylla samtliga obligatoriska krav.

Landstinget Dalarna (Landstinget) motsätter sig yrkandet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET*Utgångspunkter för rättens prövning*

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt anger vilka omständigheter den grundar sin talan på (RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten har således att pröva om det på grundval av vad Praktikertjänst anfört är visat att Landstinget brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta medfört att bolaget lidit, eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Uppfyller ett anbud som lämnats in i upphandlingen inte de obligatoriska krav som uppställs i upphandlingsdokumenten gäller som huvudprincip enligt LOU att anbudet ska förkastas. Om en upphandlande myndighet skulle

godta ett anbud som inte uppfyller de obligatoriska kraven skulle detta vara i strid med likabehandlingsprincipen.

Upphandlingsdokumentet

Av de administrativa föreskrifterna framgår såvitt är av intresse i målet följande.

3.5.3 Kvalitetssäkring

Krav: Vårdgivare ska ha ett ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).

Kvalitetsarbetet ska vara uppbyggt enligt SOSFS 2011:9, se:

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2011/2011-6-38> alt
<http://www.psykologforbundet.se/Psykologforetagarna/Driva-egen-firma/Lagar-och-regler/>

Krav: Kvalitetssäkringsarbetet ska minst innehålla rutiner för:

- Avvikelsehantering
- Egenkontroll
- Dokumentation av genomförda vårdåtgärder.

Krav: Som bevis på att kravet uppfylls ska leverantör bifoga redovisning och/eller handlingar som styrker detta arbete.

Vad parterna anfört

Praktikertjänst anför i huvudsak följande. Praktikertjänst anbud uppfyller alla obligatoriska krav, varför Landstinget har överträtt likabehandlingsprincipen genom att förkasta anbudet. Diskvalificeringen har motiverats med att ”Bilagan redovisar inte rutiner för avvikelsehantering och dokumentation av genomförda vårdåtgärder som styrker detta arbete” i enlighet med punkten 3.5.3 i de administrativa föreskrifterna. Kravet innebär att anbudsgivaren ska ha ett ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9), samt att kvalitetsarbetet minst ska innehålla rutiner för – såvitt nu är aktuellt – avvikelsehantering respektive dokumentation av genomförda vårdåtgärder. Till styrkande av att kravet

uppfylls ska anbudsgivarna redovisa eller bifoga handlingar som styrker kvalitetsarbetet. Kravet är mycket lågt ställt och motsvaras i samtliga delar fullt ut av såväl tvingande lagstiftning som patientdatalagen (2008:355) och SOSFS 2011:9. Till styrkande av att kravet uppfyllt har Praktikertjänst bifogat en redogörelse där det tydligt framgår att kvalitetssäkringsarbetet genomförs i enlighet med såväl SOSFS 2011:9 som tillämplig lagstiftning, däribland patientdatalagen. Som närmare framgår av 3 § SOSFS 2011:9 ska vårdgivare, så som Praktikertjänst, ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet från vård- och omsorgstagare och bl.a. deras närstående personal och vårdgivare. Att ta emot och utreda klagomål är tveklöst ett arbetssätt, dvs. en rutin för avvikelshantering. Eftersom Praktikertjänst i sitt anbud har angett att kvalitetsarbetet efterlever SOSFS 2011:9 är det styrkt att kvalitetssäkringsarbetet innehåller nämnda rutin/arbetssätt för avvikelshantering. Kravet har därför uppfyllts i denna del.

Av patientdatalagen framgår att vårdgivare är skyldiga att föra patientjournal på visst sätt, och vilka uppgifter som en patientjournal alltid ska innehålla framgår av dess 3 kap. 6 §, däribland ”uppgifter om vidtagna och planerade åtgärder”. Att föra patientjournal i enlighet med patientdatalagen är tveklöst ett arbetssätt, dvs. en rutin, för dokumentation av genomförda vårdåtgärder. Praktikertjänst är således redan av tvingande lagstiftning skyldig att arbeta enligt en sådan rutin som har efterfrågats av Landstinget och eftersom Praktikertjänst i sitt kvalitetsarbete anfört att kvalitetssäkringsarbetet innehåller nämnda rutin är kravet uppfyllt. Eftersom Landstinget felaktigt har förkastat anbudet har Praktikertjänst lidit eller riskerar att lida skada.

Landstinget anför i huvudsak följande. Av de administrativa föreskrifterna framgår att såväl lednings- som kvalitetssäkringsarbete ska vara uppbyggt enligt SOSFS 2011:9. Kvalitetsarbetet ska minst innehålla rutiner för avvikelshantering, egenkontroll och dokumentation av genomförda vårdåtgärder (journalföring) i enlighet med patientdatalagen och Socialstyrelsens före-

skrift HSLF-FS 2016:40. Det framgår vidare att leverantör som bevis på att kravet uppfylls ska bifoga redovisning och/eller handlingar som styrker detta arbete. Enligt Landstingets uppfattning redovisar Praktikertjänst inte ett ledningssystem för vårdgivare som uppfyller kraven i lagar och myndigheters föreskrifter. Bristerna avser bl.a. avsaknaden av beskrivning av aktiviteter, processer, rutiner, ansvarsfördelning, metoder och rutiner vid samverkan och identifiering av processer där patienter riskerar att drabbas av vårdskada samt rutiner för egenkontroll och dokumentation av genomförda vårdåtgärder. Landstinget behöver också säkerställa att de vårdgivare som lämnar anbud ska redogöra för hur de avser att lösa sin journalföringsskyldighet och rutiner för hur vårdgivaren fullgör journalföringsplikten. Sådana rutiner redovisas inte i Praktikertjänsts anbud. För varje aktivitet ska vårdgivare vidare utarbeta och fastställa de rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Rutinerna ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska utföras, dels ange hur ansvaret för utförandet är fördelat i verksamhet. Sådana rutiner har inte heller redovisats. Praktikertjänst redovisar inte heller rutiner för avvikelshantering.

Förvaltningsrättens bedömning

Praktikertjänst har anfört att de uppfyller kraven avseende redovisning av rutiner för avvikelshantering och dokumentation av genomförda vårdåtgärder eftersom de i sitt anbud angett att de följer den lagstiftning där rutinerna för detta beskrivs. Landstinget har anfört att Praktikertjänst inte har redovisat detta varför kraven inte är uppfyllda. I de administrativa föreskrifterna framgår av punkten 3.5.3 att kvalitetssäkringsarbetet ska innehålla minst rutiner för avvikelshantering, egenkontroll och dokumentation för genomförda vårdåtgärder. Som bevis på att kravet uppfylls ska anbudsgivare bifoga redovisning och/eller handlingar som styrker arbetet. Förvaltningsrätten kan konstatera att det faktum att det finns en lagstadgad skyldighet att följa vissa rutiner avseende avvikelshantering och journalföring inte förändrar det förhållandet att Praktikertjänst inte har redovisat rutinerna för

detta i sitt anbud enlighet med kravet i de administrativa föreskrifterna. Praktikertjänst har därmed inte visat att Landstinget handlat i strid med LOU genom att förkasta anbudet. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C/LOU).

Essa Malmqvist
rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.